

bb. 60. / a belföldi... 1. folyt./rj

- 55. a varsói szerződés katonai tanácsának ülése
 - 56. szerk figy. /a bb. 35-re/
 - 57. a nemzeti színház nyitotta az új évadot
 - 58. dédelgetett kedvenceink
 - 59. időjárásjelentés
 - 60. hírjegyzék
- /mti/

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: fehér péter, izsák erika, halasi györgy

21.05 rj

-36-

2118

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/A

Belföldi hírek

1981. október 27. k e d d

bb. 1. magyarországi történelmi emlékhelyek - országos kataszter készül

i/is/az hgy
rj

1981. október 27.

bács-kiskun, csongrád, szolnok és veszprém megyében már fényképezik, felmérik a történelmi emlékhelyeket, s az év végéig az ország valamennyi megyéjéből megérkeznek az adatok a „magyarországi történelmi emlékhelyek 1832-1962,, című országos kataszter összeállításához. a magyar munkásmozgalmi múzeum irányítja és fogja össze az új- és legújabbkori muzeológia vi. ötéves tervidőszakának egyik főmunkáját, történelmi emlékhelyeink központi nyilvántartását. ezt a feladatot a tudomány-szervezési és informatikai intézet is kiemelt ténaként kezeli. a kataszter az 1832 és 1962 közötti időszak haladó társadalmi-politikai irányzataival, mozgalmaival, harcaival, ezek jelentős eseményeivel és résztvevőivel - személyekkel, szervezetekkel, intézményekkel - kapcsolatos emlékhelyek és emlékművek fényképét, történelmi, topográfiai, művészeti, műszaki, bibliográfiai valamint fenntartási adatait tartalmazza majd.

jelenleg az adatoknak körülbelül nyolcvan százaléka már a múzeum birtokában van. nagy részük a magyar partizán szövetség 1978-ban végzett felméréséből származik, és - korábbi helytörténeti gyűjtéseikből merítve - segítettek és segítenek a hazafias népfront megyei szervei is.

/folyt.köv./

-1-

bb. 1. / magyarországi történelmi... 1. folyt./rj

az összeállt anyagot a múzeum saját kutatásaiból, illetve az egyes megyei múzeumi szervezetektől kapott információkból egészíti ki. jelentőségéhez mérten működik közre a vállalkozásban a minisztertanács tanácsi hivatala, az országos műemléki felügyelőség, az mta történettudományi intézete, az mszmp kb párttörténelmi intézete, az országos hadtörténelmi intézet és múzeum, a budapesti képzőművészeti igazgatóság valamint számtalan helytörténelmi közgyűjtemény.

az országos felmérés már csak azért is indokolt, mert - az adatok feldolgozása után - az eddig szétszórta, helyi kiadványokat összegző, egységes központi nyilvántartás szolgálja majd az általános nemzeti történelmi kutatásokat, az eddigi tapasztalatok szerint a kataszterben nyolc-tízezer emlékhely kerül be, köztük olyanok is, ahol még nem helyeztek el emlékművet, emléktáblát. a megyei kutatómunka eredményeként egyébként eddig ismeretlen munkásmozgalmi harcosok tevékenységét is regisztrálták, már eddig több száz, lexikonban eddig elő nem fordult, ám az antifasiszta mozgalomban komoly szerepet játszó személy adataival gazdagodott a múzeum. /mti/

bb. 2. bölcsődék a fővárosban

i/ag/rj hgy

1981. október 27.

budapestben a legkisebbek mintegy 30 százalékát veszik fel a bölcsődékbe, bár az az arány az országos átlagnál jobb, de még mindig sok a zsufolt bölcsőde - állapították meg a fővárosi tanács egészségügyi főosztályán. az értékeléshez hozzátartoznak az utóbbi időszak fejlődését jelző adatok; míg a fővárosban 1970-ben 13 315 hely várta a kicsiket, addig 1980-ban már 21 068. az intenzív fejlesztés eredményeként az idén csak 1300 jelentkezőt kellett elutasítani, mintegy ötödét az 1977. évinek. akad jó néhány kerület - például a iv., az v., a ix., a x., a xi., a xiv., a xv.-, ahol valamennyi jelentkezőt fölvehették. több helyütt azonban - így a ii., a vii., a xii., a xvii. kerületben - továbbra is nagy a zsufoltság, ami miatt a feszültség nem véletlen tehát, hogy a vi. ötéves tervben elsősorban éppen ezek a városrészek, továbbá a xi., a xiii. és a xx. kerületiek számolnak több új bölcsődével. /folyt.köv./

-2-

bb. 2. / bölcsődék... 1. folyt./rj

a kiegyensúlyozatlanság, az aránytalanság mérséklését, megszüntetését szolgálja a kerületi és az üzemi bölcsődék működésének hathatósabb összehangolása. a cél az, hogy - ahol lehet - az üzemi bölcsődék ne csak az ott dolgozók gyermekeit fogadják be, hanem a közelben lakókat is - ugyanez áll fordítva is. ezzel minél több kicsit a lakóhelyéhez közel lehet elhelyezni, megkímélve őket - és szüleiket - a fárasztó oda- és visszautazástól. a kooperációra sok jó példa akad, többek között a iii. és a xi. kerületben.

nem kis gond, hogy lassan több bölcsőde megszűnésével is számolni kell. a régi házakban, rossz műszaki állapotú lakásokban korábban kényszerűségről kialakított létesítmények nem felelnek, nem felelhetnek meg a falak között zajló, minőségi-leg megváltozott tevékenységnek. a bölcsődék ugyanis már nem egyszerű „gyermekmegőrzők”, a szakképzett gondozónők irányításával komoly pedagógiai munkát folytató egészségügyi és nevelési intézményekké váltak. olyanokká, amelyek alternatív megoldásként - bár a szakemberek véleménye megegyezik: az egész kicsi gyerek számára a családi környezet az optimális - alkalmasak arra, hogy segítsenek azoknak a szülőknek, akik /például lakáskörülményeik miatt/ gyermekük egészséges, helyes neveléséhez a bölcsődét választják. /mti/

bb. 3. babits üzenőcédulán

i/cs/rj ma hgy

1981. október 27.

babits Mihály vallomása szerint „... az első, igazán szép verset... a „könnyű dalt szeretnék írni a kedveshez” című költeményét feleségének ajánlotta. e vers dedikált korrek-túra-levonata, - amelyen az ajánlás is olvasható - husz kis üzenő-cédulával, valamint babits Mihály és török Sophie ötvenhat leve-lével együtt nemrégiben került az országos széchenyi könyvtár birto-kába.

a cédulák a babits házaspár rövid „házi használatu”, üzeneteit tartalmazzák, de apró csufolódások és szólásmondások is olvashatók rajtuk. az ötvenhat levél, illetve levelezőlap és távirat babits és török Sophie személyes levélváltásainak azon darabjai, amelyeket török Sophie-nak sikerült összegyűjtenie. a levelek kettejük ismeretességének teljes időszakát fedlelik, 1920-tól babits 1941-ben bekövetkezett haláláig. /mti/

-3-

bb. 4. premierek az erkel színházban

i/kj/rj bc

1981. október 27.

opera- és balettpremierre készülnek az állami operaház művészei: offenbach kékszakáll, valamint orff-fodor profán cantata című művét novemberben mutatják be az erkel színházban.

a kölni születésű, ám párizsban élő jacques offenbach a xix. század második felének népszerű és igen termékeny zeneszerzője, 1865-ben komponálta a kékszakáll című operaművét, egy 1797-ben kiadott népmesegyűjteményben talált mondából merítve. a történet címszereplője középkori főúr, aki részint kékes-fekete szakálláról volt nevezetes, részint arról hírhedt, hogy feleségeit sorra megölte. a téma számos zeneszerzőt megihletett, közöttük bartók bélát, akinek a kékszakállu herceg vára című operája 1918-ban született.

a kékszakáll nagy sikerű ősbemutatója 1866-ban volt párizsban. magyarországon a következő tíz esztendőben több színház műsorára tűzte. a budapesti operaházban 1974-ben, az ndk-beli komische oper társulatának vendégjátéka alkalmával szerepelt.

az operakomédiát békés andrás rendezésében és az ismert színművész, iglódi istván fordításában kettős szereposztásban november 8-án, illetve 11-én - mutatja be az erkel színház. a diszlet makai péter, a jelmez a vendégtervező schaffner judit munkája. a címszerepet karizs béla, illetve korcsmáros péter énekli. az előadások karmestere nagy ferenc.

az 1981-es nyári amalfi balettversenyre készülő két fiatal balettnövendék részére készített új koreográfiát fodor Antal orff: carmina burana című műve zenéjének részleteire.

a koreográfus, fodor Antal elmondta: - a két fiatal táncos, Wolf Katalin és Kovács Tibor nagy sikerrel mutatta be a művet - első helyen végeztek -, s ez adta az ötletet ahhoz, hogy itthon bővítsük vele a balettrepertoárt. a 12 perces táncjátékot november 21-én, 27-én és december 1-én változó szereposztásban mutatja be a dalszínház profán cantata címmel. a kettőst Szőnyi Nóra és Dózsa Imre, Metzger Márta és Lőcsei Jenő, valamint Pongor Ildikó és Kevházi Gábor felváltva táncolja. a darab az operaház repertoárján lévő három egyfelvonásoshoz - a változatok egy gyermekdalra, a gyermek gyászdalok és a rossiniana című balettekhez - kapcsolódik.
/folyt.köv./

-4-

bb. 4. / premierek... 1. folyt./rj

a profán cantata olyan feladat az előadóművészek számára, amelyben csillogtatni képesek technikai, művészi képességeiket. a hangszóróból felcsendülő zene a középkori diáknóták hangulatát idézi, s ehhez illeszkedik a szerelmi ritust kifejező balett. orff carmina burana-ja egyébként számos magyar koreográfust megihletett már; a zenére többek között Eck Imre és Markó Iván készített korábban koreográfiát. /mti/

-.-

bb. 5. üveglapok között, különleges páncélszekrényben őrzik - ismét Pannonhalmán a tihanyi alapítólevél

cser/kz/rj hgy

1981. október 27.

befejeződött a legrégebb magyar nyelvemlék, az 1055-ben pergamentre írt tihanyi alapítólevél két évig tartó vizsgálata. az 58 magyar szót és 9 ragot is tartalmazó latin nyelvű okirat, amely egyben a legrégebb finnugor nyelvemlék is, ismét visszakerült eredeti helyére, a Pannonhalmi főapátság levéltárába. az országos levéltárban sorra került alapos vizsgálat végeredménye szerint a 926 éves okirat még nem szorul restaurálásra, tárolásának módját viszont megváltoztatják. a 95x140 centiméteres oklevelet évszázadokig összehajtogatva tartották, a jövőben viszont - a tudósok javaslatára - két üveglap között szétterítve tárolják. az üveglapokat e célra tervezett speciális fémtokba illesztik, s így a kutatóknak, ha tanulmányozzák nem kell a tokjából kiemelniük, kézbevenniük. az üveglapok közé zárt okiratot meghatározott hőmérsékletű és páratartalmu helyiségben, különleges páncélszekrényben őrzik. /mti/

-.-

bb. 6. energiamegtakarítás - műjéggpályával

hag/rj hgy

1981. október 27.

műjéggpályát épít Leninvárosban a tisztai vegyikombinát, s az új sportlétesítményből kettős hasznót húznak. nem csupán sportolási és szórakozási lehetőséget nyújtanak a több mint öt és félezer dolgozót foglalkoztató üzemi kollektívájának, valamint Leninváros lakosainak, hanem jelentős mennyiségű energiát is megtakarítanak.

/folyt.köv./

-5-

bb. 6. /energiamegtakarítás... 1. folyt/rj

a kombinát műtrágyagyárában ugyanis az egyik közbeeső termék, a salétromsav előállításához ammóniát kell elpárologtatni, s rájöttek arra, hogy ha ezt a technológiai folyamatot a műjégpálya csőrendszerében végzik el, akkor minden tonnányi ammónia elpárologtatásánál egy-egy tonna gőzt takaríthatnak meg. a műjégpálya 22,5 kilométer hosszú csőrendszerében tudniillik a nagy nyomáson érkező cseppfolyós ammónia kitágul, lehül és miközben jéggé dermedti a pálya betonfelületére locsolt vizet, elpárolog. az ammónia elpárologtatásához tehát ily módon nincs szükség nagy mennyiségű gőz felhasználására.

jelenleg már a hatvanszor harminc méter nagyságu műjégpálya építésének befejező szakaszánál tartanak. nagy mennyiségben használtak fel hozzá a gyárban fellelhető anyagokat és a dolgozók sok társadalmi munkát is végeztek. így a sportlétesítmény összesen 15 millió forintba került, amelyből 10 millió forintot fordítottak a hőkicserélő rendszer építésére. megtakaríthaták a kompresszorállomás építésének és üzemeltetésének költségeit is, mert a gyárból a hűtőfolyadék már nagy nyomáson érkezik a jégpálya hőkicserélő berendezésébe. a műjégpálya üzembe helyezése után pedig a gyárban naponta 40-50 tonnával kevesebb gőzre lesz szükség az ammónia elpárologtatásához. /mti/

bb. 7. termelészövetkezet és közséppolitika

csiz/rj kz hgy

1981. október 27.

az utóbbi néhány évben négyről huszra emelkedett a palotási május 1. termelészövetkezetben dolgozó diplomás szakemberek száma. megszűnt korábban jellemző elvándorlásuk is. e változásban nem kevés része van annak a tizennégy modern szolgálati lakásnak, amelyet a termelészövetkezet építtetett palotáson szakmunkásai részére. sok millió forinttal „betársult”, a tsz a községi művelődési ház és a sportcsarnok építésébe is. mester-séges víztározóján akár nemzetközi versenyek rendezésére is alkalmas, feszített víztükrű kajak-kenupályát alakított ki, betonlépcsős közönségelátóval. a tsz anyagi segítségével palotáson megalakult nógrád megye első vízisport-szakosztálya. az iskolás gyerekek többsége - zömmel a tsz-tagok gyermekei - megtanult uszni és rendszeresen sportol. /mti/

-6-

bb. 8. monumentális dombormű az ópusztaszeri nemzeti történeti emlékpark diszkapujához

tób/rj kz hgy

1981. október 27.

huszonnyolc méter hosszú és 2,3 méter magas domborművet formázott az ópusztaszeri nemzeti történeti emlékpark nemrég elkészült bejárati diszkapujához tóth valéria szegeden élő szobrászművész. a monumentális alkotás jelenetsorai - az aratás, illetve az új kenyert vivő fiatalok menete, a halászó emberek, a lovagló fiatalok, a könnyed táncot lejtő lányok - az emberek felszabadultságát, munkában talált örömet idézik, hirdetik.

a monumentális dombormű anyagvázlatát a rekonstrukció előtt álló hungária szálló üres nagytermében készítette el a művész. rövidesen bronzba öntik és félkör alakban elhelyezve díszíti majd a nemzeti történeti emlékpark bejáratát. /mti/

bb. 9. erdőtelepítés somogyban

káp/kz/rj hgy

1981. október 27.

megkezdődött az őszi erdőtelepítés a somogy megyei erdő- és fafeldolgozó gazdaság /sefag/ területén. a következő hetekben - a nagybajomi, a segesdi, a berzencei és a ladi erdősz-kerületben együttesen több mint félezer hektár kitermelt erdőt pótolnak főként a legértékesebb faanyagot adó tölgygel. ezzel egyidőben történik meg az utóbbi hetekben összegyűjtött tölgyfák vetése is a csemetekertekben. a mintegy száznegyven tonna kocsányos és kocsánytalan tölgyfák jelentős része a ladi nagyüzemi csemetekertben kerül a földbe. a gazdaság az idén-tavasszal és ősszel együttesen ezerháromszáz hektár új erdő telepítésével biztosította az utánpótlást. /mti/

bb. 10. felújították a sághegyi turistaszállót

kre/rj kz hgy

1981. október 27.

befejeződött a felújítása, korszerűsítése ismét megnyitott a sághegyi turistaszálló. a 235 hektáros tájvédelmi körzet egyik kiemelkedő pontján álló turistaszálló vendéglője egyszerre kétszáz vendéget fogadhat a környék étel- és italspecialitásaival, 3-10 ágyas szobáiban pedig ötven ember éjszakázhat. /mti/

-7-

bb. 11. szakszervezeti vizsgálat az élelmiszeripari nyugdíjasok helyzetéről

i/fj/gk/pp/gw hgy

1981. október 27.

az édosz nagy munkára vállalkozott: hozzávetőleg 30 ezer élelmiszeripari nyugdíjas helyzetét vizsgálta meg úgy, hogy a vállalati szakszervezeti bizottságok tagjai és megbízottai, a szocialista brigádok tagjai és a vöröskeresztes aktivisták csaknem mindegyikükkel beszéltek. tájékoztak életkörülményeikről és sorra vették javaslataikat.

az édosz elemzése szerint a nyugdíjasok életét, helyzetét több szempontból meghatározza az, hogy miképpen alakul kapcsolataik - jelenleg is - régi munkahelyükkel. minden ötödik nyugdíjas visszajár vállalatához, időszakos munkát vállal, mindenekelőtt a feldolgozási főszezonban. mindössze 10 százalékuknak szakadt meg minden kapcsolata az üzemekkel, elsősorban - amint a vizsgálat megállapította - elköltözés vagy az üzemtől való nagyobb távolság miatt. gyakran a betegség akadályozza meg az idős embereket abban, hogy a munkát egyébként csaknem mindig kínáló vállalatokat fölkeressék.

a vizsgálat foglalkozott egészségi állapotukkal is. orvosi ellátásra, gyógykezelésre szorul az idős emberek csaknem fele - az adatok szerint 41 százaléka -, és az ellátással általában elégedettek. az átlagosnál több törődést és figyelmet érdemelnek az egyedül élő és beteg nyugdíjasok, ők a vizsgálatot végzők is kérték a nagyobb segítséget. az édosz-hoz tartozó nyugdíjasok mintegy 10-15 százalékáról van szó. közülük sokan részesülnek a szocialista brigádok baráti támogatásában; ez a segítség igen sokrétű, gyakran a vásárlásra, a gyógyszer - és a tüzelőbeszerzésre is kiterjed.

a vizsgálat adatai szerint a megkérdezett idős emberek többsége nem tartotta valamiféle formális ünnepségnek a vállalatoknál évente egy-két alkalommal sorra kerülő nyugdíjastalálkozókat. háromnegyed részük rendszeres résztvevője ezeknek az ünnepségeknek. az idős emberek különösen azért szeretik a találkozókát, mert ezeken mód van egy kis beszélgetésre a fiatalokkal. jó kezdeményezésnek tartják a nyugdíjasklubok létrehozását, ezek nemcsak a közösséghez tartozást biztosítják, hanem a szabad idő hasznos eltöltését is segítik.

a felmérés szerint nyugdíjasok mintegy negyed része veszi igénybe a szakszervezeti üdülést, - elsősorban a gyógyvizes beutalók iránt nagy az érdeklődés, s ezt csak részben tudják kielégíteni.

kérték az idős emberek, hogy a nagyobb vállalatoknál a szakszervezeti bizottságok mellett hozzanak létre nyugdíjas bizottságot, így még szorosabbá lehetne tenni a régi munkahely és a régi dolgozók kapcsolatát.

/mti/
07.45/gw

- . -
- 8 -

8/30
g.

bb. 12. nyultermelési akció - fiataloknak

i/jf/gk/pp/gw hgy

1981. október 27.

a környei mezőgazdasági kombinát kisz-bizottsága nyultermelési akciót hirdetett; ebbe a 35 év alattiak kapcsolódhatnak be, azok, akik vállalják, hogy a kombináttal hosszú távu szerződést kötnek és az állatokat a kombinátnak adják át. az akció kedvezményeket biztosít; a szerződők tenyésznulakat és ketreceknek kapnak, és munkájukat ingyenes szakmai és állategészségügyi tanácsadás segíti. a ketrecek öt év után a tenyésztők tulajdonába kerülnek. azok, akik már régebben foglalkoznak nyulhustermeléssel, a már meglévő állományukkal is bekapcsolódhatnak ebbe az akcióba, amely egyúttal egyfajta versenyzést is jelent. a kombinát megjutalmazza a legszorgalmasabb tenyésztőket, a legtöbb fiatal bevonó kisz-alapszervezetet és eldöntik azt is, hogy ki a legjobb egyéni tenyésztő. a részletes feltételekről a környei mezőgazdasági kombinát kisz-bizottsága november 10-ig ad felvilágosítást, az akcióba, illetve a versenyre is eddig az időpontig lehet nevezni.

/mti/

- . -

bb. 13. Lázár György a német szövetségi köztársaságba utazott

t/gi/jk/bc/gw pr

1981. október 27.

Lázár György, a minisztertanács elnöke kedden Helmut Schmidt szövetségi kancellár meghívására - felesége társaságában - hivatalos látogatásra a német szövetségi köztársaságba utazott. kíséretében vannak: Veress Péter külkereskedelmi miniszter, Nagy János külügyminisztériumi államtitkár, Juhász Ádám ipari minisztériumi államtitkár, Bajnok Zsolt államtitkár, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke, valamint Kővári Péter, hazánk bonni nagykövete, aki az NSZK-ban csatlakozik Lázár György kíséretéhez.

bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent aczél György, a minisztertanács elnökhelyettese és Puja Frigyes külügyminiszter. ott volt dr. George Spertl, a német szövetségi köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

/mti/

- . -

08.42/gw

- 9 -

8/30

101

bb. 14. olajmegtakarítás villamosenergiával - tanácskozás
a fejlesztési lehetőségekről

t sb um pp pr

1981. október 27.

ismét felfedezzük a villamosenergiát: a korábbi nézettel ellentétben a villamos-áram mind nagyobb versenytársa a szénhidrogénnek, mert az élet sok területén most már ugyanolyan gazdaságosan, sőt gyakran hatékonyabban hasznosítható, mint az árrobanás óta több mint tizszeresére drágult kőolaj. ezért tárgyaltak kedden a villamosenergiával ésszerűen elérhető szénhidrogén-megtakarítás hazai lehetőségeiről, és a fejlesztés célszerű sorrendjéről az ipari ágazatok energetikai szakemberei a magyar elektrotechnikai egyesület energiagazdálkodási bizottságának ankétján.

a vitát vezető wiegand győző, az állami energetikai és energiabiztonság-technikai felügyelet igazgatója utalt arra, hogy a paksi atomerőmű és a gyenge minőségű szenet hasznosító erőművek építésével teremtik meg azt a többlet-villamosenergiaforrást, amelyet a drága kőolaj kiváltására, helyettesítésére fordíthatunk, ám a hasznosítás előkészületeivel nem várhatunk. ezért az országos műszaki fejlesztési bizottság máris megkezdte egy átfogó tanulmány elkészítését a megtakarítási lehetőségekről, s ebben a munkában messzemenően támaszkodik a szakemberek széles körének véleményére, javaslataira.

a vitából kitűnt, hogy az olajdrágulás a vasut villamosításának gazdaságosságát nemcsak a legnagyobb, hanem a közepes forgalmu vonalakra is kiterjesztette. a vasutvillamosítás azonban költséges beruházás, tehát a fejlesztés ütemét népgazdaságunk anyagi lehetőségei határozzák meg. szóba kerültek a villanyautók is, amelyeknek kifejlesztésével több fejlett ipari ország foglalkozik, de az igazán gazdaságos megoldás még várat magára náluk, s nálunk is, kocsinként ugyanis a hagyományos akkumulátorból 50-100 darabra lenne szükség, tehát az autópark villamosítását az akkumulátorokhoz szükséges ólommal sem győzné az ország, s más különleges akkumulátorok ára pedig csillagászati összegekre rug.

a tanácskozáson tehát a realitásokat keresték, s megállapították, hogy a villamosenergia hatékony olajmegtakarításra nyújt lehetőséget a kohászatban és más iparágakban is, amelyek olvasztó, edző, szárító, festékbeégető, sütő kemencéket használnak. a hasznosítás előnye nemcsak a gazdaságos, a veszteségmentes hőfejlesztésben, hanem ugyanakkor a termék minőségének javításában, az automatikus szabályozás és távirányítás kiterjesztésében, a levegőszennyezés megszüntetésében is megmutatkozik.

/folyt.köv./

- 10 -

10.55/um

11.25
11.25
11.25

11.

bb 14. /olajmegtakarítás ,,,,folyt./um

a gumiiipar a vulkanizálásban 30 százalékos energiamegtakarítást érhet el, ha gőz helyett villamosenergiával fejlesztett mikrohullámu térben egyszerre melegíti fel a gumimassza egész tömegét, s nem fokozatos rétegekben, amint a gőz teszi. hasonló eredmények érhetők el ultraibolya-sugárzással a fotóérzékeny lakk megszilárdításánál, vagy a textilanyagok rádiófrekvenciás szárításával, amely a nedvesség kivánt elpárologtatásával automatikusan megszünteti az energiafelhasználást, ennél fogva megakadályozza a túlszáritást is. a háztartásokban ugyancsak egyre nagyobb teret hódítanak az éjszakai árammal működő ~~szárítók~~ vízmelegítők, hőtárolós kályhák és más készülékek. *o energiatakarékos*

a tanácskozás résztvevői sok ötlettel, javaslattal gazdagították az omfb tanulmány alkotóit, akik további szakmai viták, munkaértekezletek sorozatán gyűjtenek még újabb információkat, megalapozott véleményeket. várhatóan a jövő év tavaszára fejezik be a villamosenergia ésszerű felhasználásával elérhető szénhidrogén-megtakarítási lehetőségeket összefoglaló fejlesztési tanulmány kidolgozását. /mti/

-.-

bb 15. karácsony előtt az üzletekbe kerül: papírbutor
nyiregyházáról

kal um ká pr

1981. október 27.

a papíripari vállalat nyiregyházi gyárában minden készen áll a hullámpapírból készülő gyermek-butorgarniturák gyártásához. az ötletet a televízió hét című adásából merítették a nyiregyháziak, akik rövid idő alatt elkészítették a termeléshez szükséges speciális szerszámokat és az őszi bnv-n már be is mutatták a gyártósorról leérkezett első példányokat. a vásári seregszemlét egyúttal piackutatásra is felhasználták a vállalat kereskedelmi szakemberei, miközben a szabolcsi megyeszékhelyen a gyári óvoda kicsinyei, illetve gépek „tesztelték” a garniturát. mindkét helyszínen kiderült, hogy a papírbutorok alkalmasak a sorozatgyártásra. az apróságok között osztatlan sikert arató butordarabok jól vizsgáztak a roppantó gépek alatt is. a kocka ülőke például csak 620 kilónyi terhelés után változtatta meg alakját.

/folyt.köv./

→ 11 -

12.00/um

12.30/um

13.

bb 15. /karácsony előtt... folyt./um

a garnitúra elemei: asztalka, szék, polcos- és fiókos szekrény, heverő, babaház és puff. a három-öt rétegű hullám-papírból készülő gyermekbutorokat a centrum áruházak forgalmazzák. a kereskedelmi tárgyalások eredményeként a centrum négy áruházában jelenik majd meg a nyiregyházi papírgyár új terméke a karácsonyi vásárt megelőző napokban. az elképzelések szerint a nyiregyházi és a debreceni centrum mellett a fővárosban az uttörő, valamint az otthon áruházban kapható majd a papírbutor garnitúra.

a nyiregyházi gyár laponként szállítja termékét, amelynek összeállítását - a mellékelt utmutató alapján - a vásárlókra vár majd. /mti/

-.-

bb. 16. szovjet licenc alapján - kubáni rizstelep a palotási állami gazdaság határában

end/ká/gw pr

1981. október 27.

a hazai rizstermelés fejlesztésének új utjait keresve, kubáni módszer szerint épül egy 500 hektáros rizstelep a szolnok melletti palotási állami gazdaság dobai kerületében. a mém, a szovjetuniótól vásárolt licenc első hazai megvalósítására - a rendszergazda nádudvari kite javaslata alapján - bizta meg az ország egyik legnagyobb rizstermelő állami gazdaságát. a munka megkezdése előtt a gazdaság három szakembere krasznodárban, a szovjetunió jellegzetes rizstermő táján tanulmányozta az ottani építési és termelési módszereket, a palotási munkát pedig szovjet szakértők irányítják.

az első ütem kivitelezése megkezdődött: 1982 végéig 210 hektáros új rizstelepet építenek a keletmagyarországi vízügyi tervező vállalat által adaptált dokumentumok alapján. a szovjet rizstelep - építési módszer lényegesen eltér a hazai gyakorlattól. a kivitelezés során fokozott terepegyenletességre törekednek, a rizstáblák megépítését követően a kalitkákat egyhónapos próbaárasztásnak vetik alá, majd a lecsapolás után ismételt talajjegyengetésre kerül sor és a külön kezelt felső termőrétet, a humuszos földet visszaterítik. a rizsföldek feltöltés és szélesebb csatornahálózatot alakítanak ki. ez lehetővé teszi, hogy a korábbi két hét helyett mindössze 5-6 nap árasztás el, illetve csapolják le a táblákat. mód nyílik a talajvízszint szabályozására, továbbá a rizsföldeken felhalmozódó, szikesedést kiváltó káros sók eltávolítására is. és lecsapoló rendszere igen intenzív: a szokásosnál legalább kétszer mélyebb.

a szovjet módszer szerint a rizst hároméves vetésforgóban termesztik. a legjobb magyar fajtákat alkalmazzák, de sor kerül rövid tenészszerű krasznodári fajták kipróbálására is. a szovjet szakemberek az új módszer pontos alkalmazásával hektáronként 40 mázsa rizstermést garantálnak.

/mti/
12.06/gw

- 12 -

12.06

131

BP

bb. 17. rakodólapok gyártását kezdte meg a somogyi erdőgazdaság káp/ká/gw hgy 1981. október 27.

a somogy megyei erdő- és fafeldolgozó gazdaság /sefag/ szántódi faházkészítő üzemében rakodólapok gyártását kezdték meg. elsősorban az élelmiszeripar továbbá téglagyárak számára az idén ötvenezer, 120x100 centiméteres - az európai szabványnak megfelelő - rakodólapot készítenek akác- és cserfából. ezek aljára lábazatot erősítenek, hogy anyagmozgatáskor a rakodószállító targoncák villáikkal alányulhassanak.

/mti/

- . -

bb. 18. halálos közlekedési balesetek

sa/gw hgy

1981. október 27.

borsod megyében bős külterületén hidegh katalin 24 éves gépiró bőszi lakos személygépkocsijával nekiütközött az ut szélén álló tehergépkocsinak. a baleset következtében a személygépkocsi utasai közül hidegh endréné 48 éves tejkezelő bőszi lakos a kórházban meghalt, a személygépkocsi vezetője könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint hidegh katalin a személygépkocsit nem azt- és látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette.

szabolcs megyében apagy külterületén kovács sándor 35 éves gépkocsivezető helyi lakos autóbuszsal elütötte a kerékpárján közlekedő pekk andrás 56 éves portás apagy lakost. a baleset következtében a kerékpáros olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás közben meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint kovács sándor figyelmetlenül vezetett. a rendőrség gépjárművezetői engedélyét bevonta.

győr megyében dunasziget külterületén farkas jános 18 éves gépszerelő dunaszigeti lakos motorkerékpárral nekiütközött egy előtte haladó lovaskocsinak, és a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint farkas jános figyelmetlenül vezette a motorkerékpárt. a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot.

komárom megyében tarján belterületén egy személygépkocsi elütötte tóth józsef 23 éves anyagmozgató tatabányai lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint tóth józsef a már féktávolságon belül lévő személygépkocsi elé lépett.

tihány belterületén egy személygépkocsi elütötte kántor mihály 67 éves nyugdíjas, tihanyi lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a gyalogos a már féktávolságon belül lévő gépkocsi elé lépett.

/mti/
13.13/gw

- 13 -

13.13
BP

bb. 19. időjárásjelentés

gw

1981. október 27.

a meteorológiai intézet jelenti 1981. október 27.-én
13.00 órakor:

változékony idő

szinte európaszerte alacsony nyomású légörvények határozzák meg az időjárást. csupán dél

-skandinávia, a német-lengyel síkság és nyugat ibéria térségében van csendes, párás, őszi idő. nyugat európa fölé gyors egymásutánban váltakozva érkeznek a nagy nedvességtartalmú óceáni illetve a szárazabb, hideg, sarkvidéki eredetű léghullámok. erős, helyenként viharos szél fúj, gyakran változik a felhőzet, esik az eső, záporosó. északskandináviában sokfelé havazik. kedden reggel genova térségében volt annak a gyors mozgású légörvénynek a középpontja amely északkelet felé tart és amely az apennini és balkán félszigeten hűvös időjárást záporokat, zivatarokat, helyenként szélvihart okozott. a légörvény enyhébb levegőjének felhőzete kedd reggelre érte el a kárpát-medence térségét.

hazánkban hétfőn általában 5,8 órán át sütött a nap, számottevő csapadékot sehonnan sem jelentettek. a hőmérséklet csúcserőke 10 és 15 fok között alakult. éjszaka erősen befelhősödött az ég és délnyugat felől egyre több helyen eredt el az eső. az ország nagy részén csupán 3 és 8 fok közé csökkent a hőmérséklet, a kevésbé felhős északkeleti megyékben viszont -2, plusz 2 fok közé hűlt le a levegő. reggel 7 óráig a nyugati, délnyugati megyékben csapadéknyom és 2 mm közötti mennyiségű eső hullott. délelőtti országszerte beborult az ég, a dunántul egyre nagyobb részén eredt el az eső, a keleti országrészből néhány helyről futó záport jelentettek. a déli, délkeleti szél megerősödött a déli megyékben időnként viharossá fokozódott. a hőmérséklet 11 órakor az ország nagyobb részén 6 és 10 fok között, a déli, délkeleti megyékben 10 és 14 fok között volt.

budapest belterületén hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 8,7 fok, a százéves átlagnál 0,4 fokkal alacsonyabb volt.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 8 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1013 mb, mérséklten süllyed

várható időjárás az ország területén szerda estig:

eleinte tulnyomóan borult idő, egyre több helyen esővel, később záporral, helyenként zivatarral.

szerdán délnyugat felől időnként már csökkenő felhőzet és egyre kevesebb helyen csapadék. előbb déli, délkeleti, majd nyugat-északnyugatra forduló, erős, helyenként viharos szél. a legacsonyabb éjszakai hőmérséklet 4 és 9 fok között a legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán általában 9 és 14 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 407 cm, a víz hőmérséklete 8,8 fok.

/mti/

bb. 20. patentinform ,81

t/mg/s/pp/gw hgy

1981. október 27.

műszaki szellemi termékkiállítás nyílt kedden patentinform ,81 címmel a kohó-és gépipar technika házában. a hatodik alkalommal megrendezett nemzetközi résztvételű kiállítás legfőbb célja a licenc-kereskedelem erősítése, hiszen a műszaki szellemi alkotások elterjesztésének is a piaci adás-vétele a legjobb módszer. a rendezvény a korábbi hasonló kiállítások tapasztalatainak alapján elősegíti a nemzetközi integráció és a párhuzamos fejlesztések elkerülését is.

a 32 magyar és külföldi kiállító az elektronika, kohászat, gépgyártás, orvosi műszergyártás, vegyipar, járműipar, építőipar, csomagolótechnika, műszeripar és gyógyszeripar területéről mutatja be a legújabb műszaki-szellemi alkotásokat.

a magyar résztvevők közül a kg informatika első alkalommal jelentkezik. bemutatja az asba számítógépes szabadalmi információs rendszert, amely a vállalatok és intézmények műszaki fejlesztési munkájának speciális igényeit elégíti ki.

a bemutatott alkotások a környezetvédelem, az energiatakarékosság és az automatizálás területeit ölelik fel. a környezet-szennyező anyagok mennyiségét mérő gravimetrikus mintavevő készüléket, a lemezből készült zajszigetelőt, a sokszögköszörűt vagy az okgt saját fejlesztésű csővágó automatáját ezen a kiállításon kínálják fel hasznosításra első alkalommal.

a gépipari technológiai intézet bemutatja annak a nagy érdeklődésre számot tartó ipari robotnak a műszaki rajzát és leírását, amelyet sajtoló-, forgácsoló- és hegesztőgépek kiszolgálására készítettek. a berendezés használata minden olyan gépnél és szerelőszalagnál előnyös, ahol munkavédelmi, biztonsági szempontokból indokolt, hogy a mechanikus munkát, darabok mozgatását ne emberi erővel végezzék.

a termékek egy része működés közben is megtekinthető, s fotókkal illusztrált szórólapok is segítik az érdeklődők tájékoztatását.

a november 2-ig tartó kiállításához kerekasztal konferencia kapcsolódik, amelyen a kiállító vállalatok képviselői műszaki újdonságaikról, legújabb eredményeikről tartanak előadásokat.

/mti/
13.49/gw

- 0 -
- 15 -

1425
3P

bb. 21. a fővárosi közterület-fenntartó vállalat téli munkarendje
- sajtótájékoztató az fkv-nél

t/ag/sa/bc/gw

1981. október 27.

miig tavaly csak november 15-től dolgoztak az ugynevezett téli munkarend szerint a fővárosi közterület-fenntartó vállalat szakemberei, gépei, addig az idén már november 1-től így tevékenykednek. az időpont-módosítást egyebek között a tavaly november eleji havazással kapcsolatos tapasztalatok indokolták - mondotta merényi iván, az fkv közterületi és személyszállítási igazgatója azon a pénteki sajtótájékoztatón, amelyen több újdonságról is beszámolt. ezen a télen a margit és az erzsébet hid járdáit négy új kisépvel tisztítják majd. a kézi tisztítást gépek váltják fel a hősök terén is, melynek új burkolata már elbírja a nehéz hóeltakarító kocsikat. az idén először társadalmi munkákat szerveznek egyes kerületi tanácsok, ikv-k, lakásszövetkezetek, főleg a lakótelepeken - a járdák, az autóparkoló meg tisztítására. ehhez a munkához az fkv több ezer számozott lapát, hótólót, csákányt - bocsát rendelkezésükre.

a vállalat 247 munkagéppel ekézi, szórja majd az utakat, telepein 31 ezer köbméter kevert hintőanyagot /só- homok- fűrészport/ és 4500 köbméter, a havat, a jeget nagy hidegben is jól olvasztó magnézium-kloridot tárol. havazáskor először a főutakon, illetve a hegyi buszok vonalain kezdenek munkához, s a második ütemben a mellékutcák kerülnek sorra. természetesen egy időben nem lehetnek mindenütt ott a dolgozói, fő feladatuk a tömegközlekedés biztosítása, ezért kérik a lakosság megértését, türelmét. felhívják a gépjárművezetők figyelmét: a hó minél alaposabb, gyorsabb eltakarítását segítsék azzal is, hogy nem furakodnak a több munkagépből álló, lassan haladó konvojok közé, és nem parkolnak az ugynevezett hófelrakó helyeken. kérik a gyárakat, az üzemeket, hogy az újpesti alsó rakpartra - innen öntik a dunába az összeszedett havat - ne hordjanak a saját területükön összegyűjtött havon kívül építési törmelékot, hulladékot.

a kijelölt helyeken az idén is várják a hó munkások jelentkezését, de előfordulhat, hogy nem mindegyiket alkalmazhatják. a tapasztalat ugyanis az, hogy a legtöbben - esetenként 4-5 ezren is - csak éjjeli műszakot vállalnának, nappal viszont lényegesen kevesebben jelentkeznének, pedig hatékonyan, megfelelően foglalkoztatni egy időben kétezer munkavállalót tudnak - de mindhárom műszakban.

a vállalat pontos „menetrendet”, készített, például arról, hogy melyik körzethez mely utcák tartoznak, kijelölték a járatok utvonait, és erről részletesen tájékoztatták dolgozóikat is. szigorúan ügyelnek a szabályok, a munkafegyelem betartására. a téli munkarend április 1-ig érvényes, ezt azonban az időjárás módosíthatja. ha szükséges, természetesen később is eltakarítják a havat, ha pedig az idő engedi, korábban hozzákezdene a főváros tavaszi „nagyeltakarításához”.

/mti/

2514.05/gw

- 16 -

14³⁰
3P

bb. 22. tudományos könyvkiállítás

t/kj/bc/gw hgy

1981. október 27.

az oxfordi pergamon press kiadványaiból kiállítás nyílt kedden a váci utcai akadémiai könyvesboltban: a világ egyik legjelentősebb tudományos kiadója csaknem 600 könyvét és folyóiratát mutatja be. a válogatás a természettudományok, az orvostudomány, a technika és a társadalomtudományok legkülönbözőbb területeit öleli fel.

a megnyitón bernát györgy, az akadémiai kiadó igazgatója, valamint kevin maxwell, az angol kiadó képviselője méltatta a két vállalat együttműködését, amely immár több mint két évtizedes múltra tekint vissza. mintegy 80 kötetet kitevően, csaknem 50 művet jelentettek meg közös kiadásban, többségükben a természettudományok magyar művelőinek munkáit, de több egyéb műfajú kiadványt is. együttes munkaként látott napvilágot - 1968-ban - az information hungary című magyarországi lexikon, legutóbb pedig - ez év elején - 36 kötetben adták ki az 1980-ban budapesti megrendezett élettani világkongresszus előadásainak anyagát.

kevin maxwell a kiállítás megnyitását követően az mti munkatársának elmondta: a pergamon press több mint 35 évvel ezelőtt alapította családját, s ma már a tudományos és technikai könyveket kiadó egyik legnagyobb vállalkozásként tartják számon a világon. évente több mint 500 könyv és 300 tudományos folyóirat jelenik meg gondozásában. az igényeknek megfelelően ma már rendszeres a komputeres információterjesztés is: az elektronikusan tárolt anyagokat bármikor az érdeklődők rendelkezésére bocsátják. az akadémiai kiadóval csaknem negyedszázada működik együtt a pergamon press: rendszeresen megjelenteti magyar szerzők munkáit.

a szakírók között olyanok is szerepelnek, akik az angol tudományos folyóiratok számára publikálnak.

az egy hétig megtekinthető kiállítás könyveit az érdeklődők a helyszínen megrendelhetik.

/mti/

bb. 23. a belpolitikai főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1981. október 27.-én 14.00 óráig

gw hgy

1981. október 27.

1. magyarországi történelmi emlékhelyek
 2. bölcsődék a fővárosban
 3. babits üzenőcédulán
 4. premierok az erkel színházban
 5. ismét pannonhalmán a tihanyi alapítólevél
 6. energiamegtakarítás - műjégpályával
 7. termelőszövetkezet és községpolitika
 8. monumentális dombormű az ópusztaszeri emlékpark diszkapujához
 9. erdőtelepítés somogyban
 10. felújították a sághegyi turistaszállót
 11. szakszervezeti vizsgálat az élelmiszeripari nyugdíjasokról
 12. nyultermelési akció - fiataloknak
 13. Lázár györgy a német szövetségi köztársaságba utazott
- /folytatköv./ - 17 -

14³⁵
3P

bb. 23. /a belföldi.... /folyt./

14. olajmegtakarítás villamosenergiával
15. karácsony előtt az üzletekbe kerül: papirbutor nyiregyházáról
16. szovjet licenc alapján - kubáni rizstelep
17. rakodólapok gyártását kezdte meg a somogyi erdőgazdaság
18. halálos közlekedési balesetek
19. időjárásjelentés
20. patentinform, 81
21. a fővárosi közterület-fenntartó vállalat téli munkarendje
22. tudományos könyvkiállítás
23. hirjegyzék

/mti/

- . -

bb. 25. ndk-beli és görögországi vendégszerepléséről hazaérkezett a győri balett

mzs/az/ig hgy

1981. október 27.

csaknem három hetes külföldi turjéről hazaérkezett a győri balett. a 18 tagú együttes nyolc napot töltött az ndk-ban, majd onnan görögországba utazott tíz napos vendégszereplésre. berlinben egy nemzetközi színházművészeti fesztiválon az 1400 nézőt befogadó metropol színházban két alkalommal telt ház előtt táncolták a nap szerettei című, egész estét betöltő 3 önálló tánc-kompozíciót: a cimadó koreográfiát, amely orff: carmina burana-jára készült, a japán népzenevel kísért szamuráj című kompozíciót és az áloméjt, amelyet richard wagner zenére táncoltak. előadásukról a sajtó a legnagyobb elismerés hangján írt. a nap szeretteit még két vidéki városban, gerában és erfurtban adták elő nagy sikerrel.

a görögországi szalonikiben ugyancsak egy nemzetközi színházi fesztiválon vettek részt, amelyen egyebek között görög és amerikai balettegyüttesek, továbbá a szófiai opera és a világ minden részéről érkezett prózai szintársulatok léptek színpadra. a szaloniki színházban zsufolt nézőtér előtt mutatták be a nap szeretteit, három előadásban, és szintén háromszor léptek színre az igazság pillanata című kompozícióval, amely a mártírhalált halt spanyol költőnek, frederico garcia lorcanak állít emléket. a győriek produkcióját a görög közönség is nagy lelkesedéssel fogadta. /mti/

14.45/ig

- 18 -

15²⁰
31

bb. 24. az őszi kalászosok 93 százalékát elvetették csongrádban - somogyban 20 gazdaság tette le a nagy munka gondját

tób/káp/ká/ig hgy

1981. október 27.

az utóbbi évtized legkedvezőbb időjárásu októberétől sikeres munkával bucsuznak a csongrád megyei gazdaságok. a tervezett százezer hektárnyi terület 93 százalékán már földben pihen a vetőmag. kitűnő minőségű magágyba került a buza, az árpa, a rozs, s ennek eredményeként egyenletesen keltek a mintegy 60.000 hektáron már zöldellő vetések. nincsenek hiányos, foghíjas táblák. elsőként végzett az őszi kalászosok vetésével a fábiánsebestyéni kinizsi, a maroslelei rákóczi, a szentesi felszabadulás és szentesi május 1. tsz.

ugyancsak jó ütemben halad a kukoricabetakarítás. a termésnek több mint 70 százalékát vitték eddig a szárító üzemekbe, illetve a tároló helyekre. a megyében elsőként a hőmező-vásárhelyi rákóczi tsz jelentette, hogy a kukorica betakarításával is végeztek és most már a szomszédos gazdaságoknak nyújtanak segítséget gépeikkel.

hasonlóan kedvező a helyzet a dél-dunántúlon is. somogyban a burgonya, a silókukorica, a napraforgó betakarítás végeztével a felszabadult gépi erőt a talajmunkára, vetésre és a kukorica betakarítására irányították át. ennek eredményeként kedden estig a kukorica termésének több mint fele fedél alá került, és meggyordult a jövő évi kenyérnekvaló vetése is. a megyében husz közös gazdaság végzett a buza vetésével. /mti/

- . -

bb. 26. magyar filmsiker várnában

i/gi/s/bc/ig hgy

1981. október 27.

ebéd című alkotásával varga csaba második díjat nyert az animációs filmek nemzetközi fesztiválján várnában. a pannónia filmstúdió pécsi műtermének rendezője e művével, amely a 5-15 perces filmek kategóriájában versenyzett, az idén már a miskolci rövidfilm-fesztiválon elnyerte miskolc város díját. /mti/

- . -

15.00/ig

- 19 -

15³⁰
31

bb.27. koszoruzás dallos sándor sirjánál

e/pá/bc/ig hgy

1981. október 27.

a magyar írók szövetsége október 30-án pénteken délelőtt 11 órakor dallos sándor, józsef attila díjas író születésének 80. évfordulója alkalmából koszoruzási ünnepséget rendez sirjánál a farkasréti temetőben 44/6-os parcella, 2. sor. 5. számú sir/. / mti/

- . -

bb.28. arany- és ezüstpénzek kiállítása csongrádban

dén/ká/ig hgy

1981. október 27.

a xvii., a xviii. és a xix. században vert arany- és ezüstpénzeket bemutató kiállítást nyitottak meg kedden a csongrádi muzeumban. az 1.442 régi érme a közelmúltban terepegyengetés közben került felszínre a városban.

az értékes leletben 26 arany dukát, 25 ezüst tallér található. az érmék többsége ezüst 20 krajcáros. ezek nagyrésze az egykori habsburg birodalom területén szolgált feizetűszközül, néhányat a régi német fejedelemségek, püspökségek, városok bocsátottak ki./mti/

- . -

bb.29. ülést tartott a szövosz elnöksége

t/jf/pá/pp/ig hgy

1981. október 27.

a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsának elnöksége keddi ülésén döntött a szövetkezeti közös fejlesztési-, valamint a kölcsönös támogatási alap felhasználásáról. az elnökség úgy határozott, hogy a következő időszakban 67 szövetkezeti beruházás megvalósításához mintegy 340 millió forinttal járulnak hozzá a közös fejlesztési alapból, amelyet a tagszövetkezetek egy-egy kiemelt beruházásához használnak fel. a többi között bővítik, illetve korszerűsítik a kijelölt élelmiszeripari, tartósítói ipari üzemeket és szolgáltató létesítményeket. több felvásárlótelep és kereskedelmi egység kialakítását kezdik meg a közös forrásból.

/folyt.köv./
15.20/ig

- 20 -

15.40
3P

bb.29./ülést tartott ... folyt./ig

a testület ülésén hangsúlyozták, hogy az áfész-ek eddig nem fordítottak kellő figyelmet a mezőgazdasági termékforgalmazás fontos állomásainak, a felvásárlótelepeknek a rekonstrukciójára. a létesítmények jórésze technikailag elavult és korszerűsítésük gyakran éppen a fejlesztési alapok hiánya miatt késik. emiatt is a korábbinál nagyobb összegekkel támogatják a felvásárlóhelyek hálózatának kiépítését.

ugyancsak döntött a szövosz elnöksége a kölcsönös támogatási alap odaitéléséről; 13 áfész-nek juttatnak mintegy 26 millió forintot. az alap odaitélésénél mindenekelőtt a természeti csapások következményeinek elhárítására voltak tekintettel; az odaitélt összegeket az ár- a belviz és tűz sújtotta üzemek kapják.

az elnökségi ülésen hangsúlyozták, hogy az alapok odaitélésénél a továbbiakban is főként azt veszik figyelembe, hogy a tervezett létesítmények megfelelnek-e a jövődolgozóság és a hatékonyság követelményeinek továbbá, hogy elősegítik-e a helyi árualapok és a választék bővítését./mti/

- . -

bb. 31. a legfőbb ügyészség és a közalkalmazottak szakszervezete együttműködési megállapodása

tt/gy/rj bc hgy

1981. október 27.

uj, öt évre szóló együttműködési megállapodást írt alá kedden a legfőbb ügyészségen dr. szijártó károly legfőbb ügyész és a közalkalmazottak szakszervezetének elnöksége nevében dr. prieszol olga főtitkár. a dokumentum, továbbá az annak végrehajtását szolgáló közös munkaprogram is az ügyészi és a szakszervezeti szervek együttműködésének erősítését, a szakszervezeti jog- és hatáskör érvényesülését, a munkahelyi demokrácia szélesítését, a dolgozók aktivitásának növelését, az üzemi, az intézményi légkör további javítását, a dolgozókról való fokozottabb gondoskodást hivatott elősegíteni.

az mszmp xii. kongresszusán született határozatok megismertetésében, s az eddigi feladatok megvalósításán - miként az aláírásnál kölcsönösen megállapították - már eddig is eredményesen munkálkodtak az ügyészi, a szakszervezeti szervek és vezetők a tagság széles körű támogatásával. legfőbb teendőjük, hogy az elkövetkező időszakban még hatékonyabban szolgálják az állami és a társadalmi célok teljesítését, a szocialista törvényesség fejlesztését. az együttműködési megállapodás végrehajtását legközelebb 1983 végén értékeli a legfőbb ügyész és a közalkalmazottak szakszervezetének elnöksége. /mti/

- . -

15.45rj

-21-

16.25
3P

bb. 30. a kambodzsai küldöttség látogatása székesfehérvárott

zsi/rj az hgy

1981. október 27.

bou thong, a kambodzsai népi forradalmi párt kb politikai bizottságának tagja, a központi bizottság propaganda és pártoktatási bizottságának elnöke vezetésével hazánkban tartózkodó kambodzsai küldöttség kedden székesfehérvárra látogatott.

a delegációt a megyei pártbizottság székházában sudár iván, az mszmp fejér megyei bizottságának titkára fogadta és tájékoztatta a megye politikai és gazdasági helyzetéről és részletesen ismertette a pártszervezetek ideológiai, oktatási tevékenységét. ezután bou thong és kísérete felkereste a fejér megyei hírlap szerkesztőségét, ahol nagy jenő főszerkesztő arról tájékoztatta hogy milyen szerepet tölt be a megye társadalmi, gazdasági életében az 57 ezer példányban megjelenő megyei napilap.

a program a megyei pártbizottság oktatási igazgatóságán folytatódott, ahol a vendégeket a pártoktatás módszereiről tájékoztatták. bou thong és kísérete végezetül látogatást tett az agárdi mezőgazdasági kombinátban. /mti/

-.-

bb. 32. kemal ataturk - emlékülés az akadémián

k/rj bc hgy

1981. október 27.

mustafa kemal ataturk a török köztársaság megalakítója születésének 100. évfordulója alkalmából a magyar tudományos akadémia filozófiai és történettudományok osztálya, a körösi csoma tanszéke és az ötvös loránd tudományegyetem török filológiai tanszéke kedden emlékülést rendezett a magyar tudományos akadémi a felolvasó termében. a tanácskozást mócsy andrás akadémikus nyitotta meg. a megemlékezésen részt vett a magyar-török történelmi vegyes bizottság török tagozatának küldöttsége enver ziya karal professzornak, a török történelmi társaság elnökének vezetésével. 12 előadás hangzott el, amelyekben bemutatták ataturk sokoldalú személyiségét, államalkotó tevékenységét, gazdaság- és kulturális politikáját, s az alakja köré fonódott irodalmi alkotásokat. szó esett a két ország korabeli kapcsolatairól is, amelyek során több száz magyar szakember és tudós - nem egyszer ataturk személyes meghívására - működött közre az újjáépítés és a korszerűsítés munkájában a tudomány, a művészetek és a gazdaság terén egyaránt. /mti/

-22-

16.05 rj

16³⁰
37

bb. 33. felhasználható: 17 órakor!

a csehszlovák pénzügyminiszter budapesti tárgyalásai

pp/rj hgy

1981. október 27.

Leopold Lér, a csehszlovák szocialista köztársaság pénzügyminisztere - hetényi istván pénzügyminiszter meghívására - október 26-27-én hivatalos látogatást tett hazánkban. a magyar-csehszlovák gazdasági és pénzügyi kapcsolatok időszerű kérdéseiről és a továbbfejlesztési lehetőségekről tárgyaltak. a csehszlovák pénzügyminisztert fogadta marjai józsef, a minisztertanács elnökhelyettese és megbeszélést folytatott török istván külkereskedelmi minisztériumi államtitkárral.

Leopold Lér kedden hazautazott. /mti/

-.-

bb. 34. rábaközi festett butorokból nyílt kiállítás csornán

mzs/rj az hgy

1981. október 27.

rábaközi festett butorokból nyílt kiállítás kedden csornán, a rábaközi muzeumban. a bemutatott almáriumok, tulipános ládák és sarokpadok jól érzékeltetik azt a stílusváltást, amely a 19. század elejétől a 20. század elejéig végbement a falusi porták butorainak díszítésében, a legkorábbi butorokat olaszorsós vázák és reneszánsz virágmotívumok, a későbbi időkben valókát folt-hatású, elszórt virágok ékítik.

a tárlat legrégebbi darabja a szekrény őse, egy 1818-ban készült almárium, amelynek egyik felébe polcokat erősítettek, másik felében pedig fogásra akasztott ruhákat helyeztek el egykori tulajdonosai. a 19. századi tulipános ládák kék, illetve fekete alapjára festették rá a színes tulipánokat és egyéb virágmotívumokat. a sarokpadok korallpiros támláját késsel keretezték. s a támlát díszítették sokszínű festett virággal.

a mives faragású butorokat a csornai járás községeiben gyűjtötték, s a győri xantus jános muzeum restaurátor műhelyében hozták rendbe őket. az érdekes kiállítást öt hónapon át tekintheti meg a közönség. /mti/

16.10 rj

-23-

16³⁵
37

bb.35. vak bottyán és esze tamás - szoboravatás vaján

kal/az/ig hgy

1981. október 27.

híven a sokesztendősi hagyományokhoz a muzeumi és műemléki hónap szabócs-szatmári programjában idén is újabb alkotásokkal gyarapodott a kuruckor nagyjainak a vajai várkastély parkjában lévő szabadtéri szoborgalériája. kedden katonai tiszteletadás mellett leplezték le bottyán jános generális és esze tamás ezere-szkapitány bronzból készült mellszobrát; az előbbi portré, garami lászló munkája, az utóbbi nagy istván jánosé.

az avatóünnepségen molnár béla, a hazafias népfront országos tanácsának titkára méltatta a rákóczi szabadságharc két jeles alakjának példamutató életutját. ezt követően koszorút helyeztek el a szobrok talapzatán a hazafias népfront, továbbá a párt, állami és társadalmi testületeinek képviselői./mti/
mege

- . -

bb.36. meghosszabbított tárlat a várgalériában

i/gi/s/bc/ig hgy

1981. október 27.

meghosszabbították a várgaléria kiállításának idejét a nagy érdeklődésre való tekintettel egy héttel tovább várják a látogatókat az élesdy istván festőművész képeiből összeállított tárlaton. a kiállítás, amely szeptember 26-án nyílt meg, s a vármegyed nevezetesebb pontjait ábrázoló akvarelleket mutat be, november 14-én zárja kapuit./mti/

- . -

bb.37. emlékülés picasso születésének 100. évfordulója alkalmából

t/ár/gg/bc/ig kz

1981. október 27.

pablo picasso születésének 100. évfordulója alkalmából emlékülést tartott kedden az országos béketanács, a magyar képző- és iparművészek szövetsége és a tit budapesti művészeti szakosztálya a kossuth klubban. boldizsár iván író, az országos béketanács elnökhelyettese az ülésen picasso életművének maig ható emberi-közéleti példájáról szólt, utalva arra, hogy munkásságában mindévgig elválaszthatatlan egységben volt a valóság művészi tükrözése, s a valóság folyamatainak, összefüggéseinek felismerésén alapuló erkölcsi, politikai állásfoglalás és cselekvés. a népének sorsa, az egyetemes emberi haladás iránt érzett felelősség, elkötelezettség tükröződött alkotásai-ban, s politikai tevékenységében is: a második világháború után kibontakozó béke-világmozgalom alapítói között volt.

/folyt.köv./

17.15/ig

- 24 -

17.11
37

bb.37. /emlékülés ... folyt./ig

az emlékülésen németh lajos, az elte tanszékvezető egyetemi tanára, majd aradi nóra, az mta művészettörténeti kutató-csoportjának igazgatója picasso életművéről szólva méltatta a modern művészet megújításában játszott szerepét./mti/

- . -

bb.38. a magyar tudományos akadémia irodalomtudományi intézete

jk/ig kz

1981. október 27.

a magyar-osztrák irodalomtudományi vegyes bizottság és az osztrák kulturintézet az osztrák és magyar irodalom határainkon túli jelentősége címmel szimpoziumot rendez október 29-30-án a magyar tudományos akadémia székházában./mti/

- . -

bb.39. magyar-afganisztáni barátsági nap jánoshidán

laz/az/ig kz

1981. október 27.

magyar-afganisztáni barátsági napot rendezett kedden jánoshidán a hazafias népfront szolnok megyei bizottsága, a helyi pártbizottság székházának nagytermében tartott szolidaritási gyűlésen jeelanibakhtari, az afgán demokratikus köztársaság budapesti nagykövete tájékoztatót tartott az ország külpolitikájáról és belső rendjének alakulásáról./mti/

- . -

bb.40. felhasználható: 19.30 órától!

a drezdai filmharmónikusok miskolcon

hag/az/ig kz

1981. október 27.

a drezdai filmharmónikusok adtak hangversenyt kedden miskolcon, a rónai sándor művelődési központban. az 1867-ben alakult százhusz tagú együttes valamennyi földrészén föllépett már és ma a világ egyik legismertebb zenekara. az együttes az interkoncert meghívására érkezett magyarországra, s elsőként miskolcon lépett fel; a műsorukon greissler, beethoven, és muszorgszkij művei szerepeltek. a következő napokban a drezdaiak szegeden, debrecenben, szolnokon és budapesten mutatkoznak majd be a közönségnek./mti/

17.25/ig

- 25 -

18.00
37

bb. 41. az oktatástechnikai fejlesztési program végrehajtását értékelték veszprémben

i/ár/rj bc kz

1981. október 27.

az országos oktatástechnikai központ létrehozását szolgáló program végrehajtását értékelték kedden veszprémben, a központ székházában, a több nemzetközi szervezet - főként az unesco- támogatásával megvalósított program zárórendezvényén részt vett hanga mária művelődési miniszterhelyettes is. miként megállapították, a korszerű oktatási módszerek, eszközök, segédanyagok kifejlesztése és széleskörű alkalmazására létrehozott oktatástechnikai központ eddig elért eredményei alapján a jövőben nagyobb részt vállalhat a nemzetközi szakmai együttműködésből is.

az 1973-ban kezdődött program során felépült a központ székháza, létrehozták fővárosi részlegét, és számos modern technikai berendezést - film, video-, hang-, fotó- és nyomdatechnikai eszközöket -, továbbá gazdag szakirodalmi gyűjteményt állítottak az eredményesebb nevelőmunka szolgálatába. a központ közreműködésével az utóbbi években több mint 300 különböző audiovizuális oktatóprogram készült a közoktatás számára, az intézmény a hazai pedagógusképző főiskolákkal és egyetemekkel, valamint a továbbképző intézetekkel együttműködve módszertani segítséget adott a hallgatók oktatástechnikai alapképzéséhez, szak- és továbbképző tanfolyamain pedig eddig három és félezer pedagógus vett részt. számos új iskolai eszközt fejlesztettek ki a hazai tervező intézetekkel, gyárakkal közösen, s hozzájárultak az újonnan épült vagy felújított iskolák, felsőoktatási intézmények laboratóriumainak, stúdióinak, oktatási berendezéseinek kialakításához is. a korszerű módszerek, eszközök megismertetésére több nemzetközi szemináriumot, szakmai konferenciát, bemutatót szerveztek veszprémben. /mti/

-.-

bb. 42. felhasználható: 22 órától!

hazaérkezett az mszmp küldöttsége madridból

k/tr/rj bc kz

1981. október -7.

hazaérkezett madridból a magyar szocialista munkáspárt küldöttsége, amely a spanyol szocialista munkáspárt /psoe/ meghívására cservenka ferencnének, az mszmp központi bizottsága tagjának, a pest megyei pártbizottság első titkárának vezetésével részt vett a psoe xxix. kongresszusán.

/folyt.köv./

18.20 rj

-26-

1900

bb. 42. / hazaérkezett... 1. folyt./rj

a delegáció október 20-27 közötti spanyolországi tartózkodása során találkozott a spanyol kommunista párt képviselőivel: ignacio gallego-val, az skp kb végrehajtó bizottságának tagjával, a képviselőház alelnökével és leonor bornao-val, a kb tagjával, a külügyi osztály vezetőjével, az mszmp küldöttségét fogadta dolores ibarruri, a spanyol kommunista párt elnöke. /mti/

-.-

bb. 43. időjárásjelentés

rj kz

1981. október 27.

a meteorológiai intézet jelenti kedden este:

szeles, változékony idő

várható időjárás az ország területére szerda estig:

holnap délnyugat felől már felszakadozik a felhőzet, eleinte még többfelé, később már főként észak-keleten várható eső, zápor. a déli, dél-keleti, majd nyugati, északnyugati szél az ország nagy részén megerősödik, helyenként viharossá fokozódik. a legmagasabb nappali hőmérséklet 9 és 14 fok között lesz. /mti/

-.-

bb. 44. dörgés, villámlás, nyári zápor zalaegerszegen

tóá/rj kz

1981. október 27.

az évszakhoz és főként október végéhez képest szokatlanul heves égi háború, dörgés, villámlás zajlott le kedden este zalaegerszeg térségében. nem sokkal 18 óra után érkeztek az első, nyári zivatarra jellemző felhők az alpok felől a város légterébe, majd dörgés villámlás közepette a nyárihoz hasonló heves zápor zúdult a városra. /mti/

-.-

19.45 rj

-27-

W^{oo}
p

bb. 45. felhasználható: 21 órától!

budapestre érkezett a nemzetközi fizetések bankja vezérigazgatója

pp/rj kz

1981. október 27.

kedden timár mátyásnak, a magyar nemzeti bank elnökének meghívására, budapestre érkezett dr. günther schleiminger, a baseli székhellyel működő nemzetközi bank - a bank for international settlements /nemzetközi fizetések bankja/ - vezérigazgatója, magyarországi tartózkodása során tárgyalásokat folytat az mnb vezetőivel a két bankot kölcsönösen érintő pénzügyi kérdésekről. /mti/

bb. 46. aihelföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1981. október 27-én 14.00 órától zárásig

ig

1981. október 27.

24. az őszi kalászosok 93 százalékát elvetették
25. hazaérkezett a győri balett
26. magyar filmsiker várnában
27. koszoruzás dallos sándor sirjánál
28. arany- és ezüstpénzek kiállítása
29. ülést tartott a szövetség elnöksége
30. a kambodzsai küldöttség látogatása
31. a legfőbb ügyészség és a közalkalmazottak szakszervezete
32. kemal atatürk
33. a csehszlovák pénzügyminiszter budapesti tárgyalásai
34. rábaközi festett bútorok
35. szoboravatás vaján
36. meghosszabbított tárlat
37. emlékülés
38. a magyar tudományos akadémia
39. magyar-afganisztáni barátsági nap
40. a drezdai filmharmónikusok

/folyt.köv./

21.00 rj

-28-

21⁰

bb. 46. / hirjegyzék... 1. folyt./rj

41. az oktatástechnikai fejlesztési program
42. hazaérkezett az mszmp küldöttsége
43. időjárásjelentés
44. dörgés, villámlás
45. budapestre érkezett a fizetések bankja vezérigazgatója
46. hirjegyzék

/mti/

-.-

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: fehér péter, halasi györgy, koronczai emil

21.05 rj

-29-

21⁵

beladásunkat b o n t o m !

bb. 47. hazaérkezett párizsból az mszmp küldöttsége

ma/rj

1981. október 27.

kedden hazaérkezett párizsból katonai imre, az mszmp központi bizottságának tagja, az elnöki tanács titkára és horn gyula, a kb külügyi osztályának helyettes vezetője, akik az mszmp képviselőjében résztvettek a francia szocialista párt kongresszusán. /mti/

-. -

- v é g e -

21.45 rj

-30-

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1981. október 28. s z e r d a

bb.1. 1400 hajóipari termék cserélt gazdát a kgst-országok között - együttműködés a fejlesztésben és a gyártásban

i/sz/jk/pp/ig kz

1981. október 28.

a következő évtizedben kibővül a szocialista országok hajóipari együttműködése. a kgst keretében jelenleg érvényben lévő 4 sokoldalú egyezmény kiterjed a teljes hajógyártásra, a komplett állóegységek termelésére, a knténerizáció elterjesztéséhez szükséges berendezések gyártására, és több, a műszaki-tudományos együttműködés elmélyítését szolgáló programot is magába foglal. a tagországok már egyeztetették 1981-85. évi szállításiukat. eszerint a hazai hajóipart reprezentáló magyar hajó- és darugár ez idő alatt megháromszorozza exportszállításait a szocialista közösség országaiba. hajóipari kivitelünk 80 százaléka a szovjetunióba irányul. e megrendelések hajógyárainknak hosszú távra szóló biztos piacot jelentenek, garantálják kapacitásuk teljes kihasználását és gazdaságos, kellően jövedelmező termelést.

a kgst-tagországok között az utóbbi időben erőteljesen fejlődött a hajóipari együttműködés. a legutóbbi öt évben 1400 ilyen jellegű terméket exportáltak egymásnak a szocialista országok vállalatai. a mhd több mint 130 objektumot adott át partnereinek, és 18, többségében nagyobb tengerjáró hajót vett meg.

a nagy multu magyar hajógyártás a legszélesebb körű kapcsolatokat a szovjet hajóiparral építette ki. már 20 évvel ezelőtt az mhd technológiájának kiépítésében a gyártási tapasztalatok átadásával segített a szovjet ipar. hat-hét évvel ezelőtt, amikor hajóiparunk fellegvárában a termelési szerkezet váltása során megszüntették a tengerjáró hajók gyártását, a szovjet partnerek részt vállaltak a vállalat rekonstrukciójában.

/folyt.köv./

-1-